

# Rozhodnutí Krajského soudu v Olomouci ze dne 30. 8. 1956, sp. zn. 2 To 365/56

**Číslo:** 28/1957

**Právní věta:**

Příjmy, které plynou pachateli z trestných činů jím spáchaných, nemohou být zásadně základem jakékoli daně. Jestliže však výdělečná činnost jinak nezávadná je trestná jen proto, že ji pachatel provozuje bez oprávnění, může se dopustit trestného činu zkrácení a ohrožení daně podle § 148 tr. zák., zatají-li příjmy z takové činnosti.

**Soud:** Krajský soud v Olomouci

**Datum rozhodnutí:** 30.08.1956

**Spisová značka:** 2 To 365/56

**Číslo rozhodnutí:** 28

**Číslo sešitu:** 4

**Typ rozhodnutí:** Rozhodnutí

**Hesla:**

**Předpisy:**

**Druh:** Rozhodnutí ve věcech trestních

**Sbírkový text rozhodnutí:**

*Obviněný byl žalován mimo jiné jednak pro přestupek v jiném podnikání podle § 46 odst. 2 tr. zák. spr., jednak pro trestný čin zkrácení a ohrožení daně podle § 148 odst. 1, 2 písm. d) tr. zák. Přestupek podle § 46 odst. 2 tr. zák. spr. spatřovala žaloba v tom, že obviněný výrobu a prodej bylinných výtažků provozoval po živnostensku, aniž k tomu měl oprávnění. Trestného činu zkrácení a ohrožení daně podle § 148 odst. 1, 2 písm. d) tr. zák. se obviněný podle tvrzení žaloby dopustil, ježto po celou dobu, po kterou prodával bylinné výtažky, nepřihlásil podle zákona o dani z příjmů obyvatelstva ke zdanění příjmy tím získané a dostupující výše přes 1 milion Kčs, čímž zkrátil československý stát na dani o částku 855.960 Kčs.*

*Lidový soud v Prostějově uznal mimo jiné obviněného vinným přestupkem v jiném podnikání podle § 46 odst. 2 tr. zák. spr. Naproti tomu zprostil obviněného žaloby pro trestný čin zkrácení a ohrožení daně podle § 148 odst. 1, 2 písm. d) tr. zák. s odůvodněním, že za základ pro vyměření daně nemohou sloužit příjmy pramenící z trestné činnosti, tedy ani z přestupku, a odkázal v tomto směru na rozhodnutí uveřejněné pod č. 85/53 sb. rozh. tr.*

*Krajský soud v Olomouci k odvolání okresního prokurátora zrušil rozsudek lidového soudu ve zprošťujícím výroku a ve výroku o trestu a uznal obviněného vinným též trestným činem zkrácení a ohrožení daně podle § 148 odst. 1, 2 písm. d) tr. zák.; obviněnému pak uložil nový trest. Odvolání*

*obviněného zamítl. Pokud jde o změnu zprošťujícího výroku napadeného rozsudku týkajícího se trestného činu zkrácení a ohrožení daně podle § 148 odst. 1, 2 písm. d) tr. zák. uvedl krajský soud.*

### **V odůvodnění:**

Pokud jde o to, zda obviněný se dopustil trestného činu podle § 148 tr. zák., je nutno řešit otázku, zda obviněný byl povinen platit daň z příjmu obyvatelstva podle zák. č. 78/1952 Sb. (o kterou se zde jedná), či nikoliv.

Podle § 1 odst. 1 vyhlášky min. financí z 31. prosince 1952 čis.4/1953 Ú. L. částka 4, kterou se provádí zákon č. 78/1952 Sb. o dani z příjmů obyvatelstva, podléhají této dani fyzické osoby, které mají příjmy z pramenů na území Československé republiky, pokud tyto příjmy nejsou podrobeny dani ze mzdy, dani z literární a umělecké činnosti, nebo dani zemědělské.

Podle § 1 odst. 4 cit. vyhl. podléhají této dani též příjmy ze živností, řemesel a jiných výdělečných zaměstnání, pokud tato zaměstnání jsou dosud provozována jako soukromé podnikání nikoliv v pracovním nebo jemu podobném poměru.

Ježto citovaná vyhláška nerozlišuje mezi výdělečným zaměstnáním provozovaným podle zvláštních předpisů nebo po případě bez oprávnění tam, kde by ho bylo třeba, je s hlediska daňového nerozhodné, jde-li o činnost, jejíž provozování je podle zvláštních předpisů podmíněno povolením nebo oprávněním, na př. podle obchodně živnostenských předpisů. Naopak rozhodujícím předpokladem pro vyměření této daně je pouze to, že někdo provozuje činnost, jejíž výtěžek podle daňových předpisů zdanění podléhá.

Subjektem trestného činu podle § 148 tr. zák., pokud jde o zkrácení daně z příjmu obyvatelstva je daňový subjekt. Pro posouzení, kdo je daňovým subjektem, je podle výše uvedeného rozhodné, kdo je provozovatelem činnosti, a kdo fakticky provádí činnost, která podléhá zdanění.

Lidový soud zprostil obviněného žaloby pro trestný čin podle § 148 tr. zák. s poukazem na rozhodnutí uveřejněné pod č. 85/53 sb. rozh. tr. a uvedl, že v daném případě chybí předpoklad základního objektivního znaku tohoto trestného činu, totiž základ pro vyměrování daně. Kdyby obviněný měl povolenu živnost za účelem dosažení zisku, výtěžek z takto provozované činnosti by podle odůvodnění rozsudku lidového soudu dani podléhal. Protože se však jednalo o činnost zakládající přestupek, tedy o činnost nebezpečnou pro společnost, nelze ji považovat za činnost, z níž plyne příjem jako základ pro vyměření daně zákonem výslovně označené.

S tímto názorem krajský soud nesouhlasí. Lidový soud přehlíží, že souzený případ není stejný jako případ uvedený v rozhodnutí citovaném lidovým soudem.

Rozhodnutí č. 85/53 sb. rozh. tr. uvádí případ, kdy nelze vyměřit daň, resp. kde nestíhá vůbec daňová povinnost osobu, jež má příjem z činnosti, která již sama o sobě je trestným činem. (Na př. někdo krade hodinky a tyto hodinky prodává.) Příjem, který pochází z činnosti, která sama o sobě je trestným činem, nelze zásadně pokládat za příjem, ze něhož má být vyměřena daň, a to z důvodů uvedených v cit. rozhodnutí, totiž že příjem z trestné činnosti nemůže stát pokládat za základ vyměrování daně a z takové činnosti nemůže čerpat své příjmy.

V souzeném případě však činnost obviněného, t. j. výroba bylinných výtazků sama o sobě trestným činem nebyla. Z toho vyplývá závěr, že příjem z této výroby podléhá dani z příjmů obyvatelstva.

Bylo již poukázáno na to, že skutečnost, že obviněný provozoval výrobu neoprávněně, nezbavuje jej daňové povinnosti, neboť podle cit. vyhlášky je nerozhodné, zda příjem pramení z výdělečných zaměstnání, která jsou provozována oprávněně či neoprávněně.

Avšak ani skutečnost, že výroba nebo prodej výrobků byla trestná (jako přestupek podle § 46 odst. 2 tr. zák. spr.) pouze proto, že je pachatel provozoval bez oprávnění, je nerozhodná, když jinak činnost při tom vykonávaná nezakládala o sobě, t. j. bez ohledu na požadavek oprávnění, trestný čin nebo přestupek (protože – jak už bylo zdůrazněno – obviněný v souzeném případě vyráběl bylinné výtažky zdravotně nezávadné a neškodné).

Požadavek, aby i příjmy z provozování neoprávněné výroby nebo prodeje byly zdaněny, vyplývá z toho, že by jinak takovíto výrobci unikali své daňové povinnosti po případě i vzhledem k velmi značným ziskům, jako tomu bylo právě v souzeném případě.

Z těchto důvodů je nutno mít za to, že obviněný byl subjektem daně z příjmů obyvatelstva povinný činit daňové přiznání. Ježto však obviněný své příjmy nepřiznával, ačkoli jako bývalý živnostník znal své daňové povinnosti, naplnil znaky trestného činu zkrácení a ohrožení daně podle § 148 odst. 1 tr. zák. a protože tím způsobil značnou škodu i znaky uvedené v § 148 odst. 2 písm. d) tr. zák. Bylo proto nutné k odvolání okresního prokurátora zrušit rozsudek lidového soudu ve zprošťujícím výroku a uznat obviněného vinným i trestným činem podle § 148 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zák.